

Ταξίδι με προορισμό το άγνωστο

Πέρασαν τέσσερα χρόνια από την έναρξη του εμφυλίου πολέμου. Αναγκαζόμουν να βλέπω την πατρίδα μου να καταστρέφεται μέρα με τη μέρα, έβλεπα φίλους και συγγενείς να πεθαίνουν μπροστά στα μάτια μου, έπρεπε να επιζήσω σε μία χώρα όπου η ανθρωπιά είναι μία άγνωστη έννοια. Είχα ξεχάσει πώς ήταν να γελάς, να παίζεις στους δρόμους, να ξυπνήσεις ένα πρωί και να κάνεις κάτι που σου αρέσει. Για την ακρίβεια δεν έμαθα ποτέ να ζω έτσι, έστω και για λίγο. Ήμουν μόλις δέκα ετών, κι όμως, ένιωθα πολύ μεγαλύτερος.

Η χειρότερη στιγμή μου, όμως, στη Συρία ήταν πριν από τρία χρόνια. “Κάτσε ξεκουράσου Αζίζ, θα φέρω εγώ φαγητό για σήμερα” και έκλεισε την πόρτα πίσω του. Αυτή ήταν και η τελευταία κουβέντα που άκουσα από τον πατέρα μου. Ποιος ξέρει; Ίσως να μας άφησε, να κουράστηκε από την κατάσταση εδώ και να έφυγε πρόσφυγας για Ελλάδα ή Ιταλία. Ίσως, πάλι, να σκοτώθηκε.... Μου έλειπε και μου λείπει όσο τίποτα στον κόσμο! Εξακολουθώ να σιγοκλαίω για τον χαμό του καθημερινά, το κενό μέσα μου δεν γεμίζει με τίποτα παρεμφερές.

Επτά μήνες αργότερα, αποφασίσαμε να καταφύγουμε όλοι παράνομα σε άλλη χώρα. Λεφτά δεν είχαμε, ο πόλεμος γινόταν πιο σκληρός και οι επιλογές, πλέον, είχαν λιγοστέψει. Ούτε εμείς χαιρόμασταν που θα αφήναμε τη χώρα μας και θα ξεκινούσαμε τις ζωές μας από το μηδέν. Ξέραμε τι θα αντιμετωπίζαμε: τα άσχημα λόγια του κόσμου, ίσως την κακομεταχείριση. Θυμάμαι ήταν 5 Αυγούστου όταν μας φόρτωσαν σαν ζώα στα πλοία από την Τουρκία με κατεύθυνση την Ιταλία. Μας έσπρωχναν χωρίς έλεος μέχρι να χωρέσουμε όλοι στα καταστρώματα. Δεν τους ένοιαζε αν κάποιος τραυματιζόταν ή πάθαινε το οτιδήποτε.

Καθώς το καράβι απομακρυνόταν, κοίταζα τη χώρα μου και ένιωθα πως ένα ακόμη κομμάτι μου έμεινε πίσω για πάντα. Φοβόμουν το αβέβαιο μέλλον που μου επιφύλασσε η ζωή. Πώς θα μάθαινα τη γλώσσα; Πώς θα δούλευα αφού ήμουν μόλις έντεκα ετών; Ένα σωρό άσχημες σκέψεις γέμιζαν το μυαλό μου όσο ήμουν καθισμένος σε μία άκρη του πλοίου και μελαγχολούσα.

Εκείνη τη στιγμή, άνοιξε την πόρτα ένας ψηλός γεροδεμένος άντρας και φώναζε σε μία άγνωστη γλώσσα. Μάλλον μας διέταζε να κάνουμε κάτι, αλλά πώς να καταλάβουμε; Τότε, άρχισε να χτυπάει χωρίς σταματημό όποιον έβλεπε μπροστά του, όμως εγώ εξαιτίας της ηλικίας μου τη γλίτωσα. Η μητέρα μου που ήταν ήδη άρρωστη, μετά τον ξυλοδαρμό της είχα πειστεί πως θα την έχανα. Έβηγε, αιμορραγούσε από τις πληγές της και ανέπνεε μετά βίας. Τα μικρά αδέρφια μου είχαν κρυφτεί αφού δεν άντεχαν να τη βλέπουν έτσι.

Τελικά, ύστερα από κάμποσες ώρες, φτάσαμε σε κάποιο νησί. Μας ανακοίνωσαν πως ήμασταν στη Μυτιλήνη όπου βρίσκεται στην Ελλάδα. Οι περισσότεροι δεν ήθελαν να μείνουν εκεί, αλλά δεν μπορούσε κανείς να φέρει αντίρρηση. Αυτοί οι άνθρωποι ήταν ικανοί να μας σκοτώσουν. Πήρα αγκαλιά την μητέρα και τα αδέρφια μου και αρχίσαμε να περπατάμε χωρίς καμία σίγουρη κατεύθυνση. Ήταν τόσο ήσυχια εκεί, μας έκανε τεράστια εντύπωση. Δεν ακούγονταν

πλέον όπλα ή κραυγές, ούτε υπήρχαν πτώματα και αίματα παντού. Τότε χαμογέλασα για πρώτη φορά μετά από καιρό.

Βρήκαμε κάποια οικοδομή απόμερα από τα πολλά σπίτια και μέναμε εκεί. Τρεφόμασταν στα κρυφά από μία ροδακινιά που υπήρχε σε ένα κοντινό σπίτι και πίναμε νερό από μία βρύση. Αντέξαμε έτσι μερικές εβδομάδες μέχρι που ένα πρωινό μας πλησίασε μία ηλικιωμένη γυναίκα που έμενε τριγύρω. Τότε, μας είπε στη γλώσσα μας «Ελάτε στο σπίτι μου να μείνετε ωστόσο βρείτε κάτι καλύτερο. Θα σας παρέχω τα απαραίτητα αλλά θα ήθελα διακριτικότητα και εμπιστοσύνη. Μπορώ να τα έχω αυτά;» Με μεγάλο χαμόγελο απαντήσαμε ομόφωνα «Ναι!» και αρχίσαμε να χοροπηδάμε από τη χαρά μας.

Μας έδωσε κάποια πρόχειρα ρούχα να έχουμε για αλλαξιά και γιάτρεψε τα τραύματα της μητέρας μου. Συζητούσαμε ακόμα να μας γράψει και σχολείο. Ποτέ δεν την πειράξαμε, ποτέ δεν κλέψαμε τίποτα από το σπίτι, δεν κάναμε ούτε σκανταλιές εκεί. Μονάχα ήμασταν ευγνώμονες που βρέθηκε ένας τέτοιος άνθρωπος στο διάβα μας. Με τα αδέρφια μου της φτιάχναμε τον κήπο και η μητέρα μου έπλενε, καθάριζε, συγύριζε και πότε-πότε μαγειρεύε. Προσπαθούσαμε καθημερινά να προσφέρουμε κι εμείς με τον τρόπο μας σε αυτή τη γυναίκα ό,τι μπορούσαμε.

Μέναμε εκεί ένα μήνα και δέκα μέρες και ήδη μας είχε εξηγήσει πως αυτό το κάνει με πολλούς πρόσφυγες. Αυτό, βέβαια, συμβαίνει επειδή και η ίδια είχε έρθει εδώ αρχικά παράνομα. Εκείνη τους φροντίζει μέχρι να αποκτήσουν τα κατάλληλα εφόδια ώστε να καταφέρουν να επιβιώσουν μόνοι τους μετά από λίγο καιρό. Η ίδια είναι από τη Συρία γι' αυτό ξέρει τη γλώσσα και γι' αυτό ήταν τόσο άνετη στο να μας προσκαλέσει. Μας εξομολογήθηκε, ακόμα, πως στο παρελθόν την έχουν εξαπατήσει διάφοροι πρόσφυγες, αλλά δεν φοβήθηκε ποτέ. Την ευχαριστούσε να βοηθά τους ανθρώπους όπως ακριβώς την είχαν βοηθήσει κι εκείνη όταν είχε πρωτοέρθει στην Ελλάδα πριν από πέντε χρόνια.

Η βοήθειά της ήταν πραγματικά πολύτιμη, αφού λίγες μέρες πριν φύγουμε βρήκε δουλειά στη μητέρα μου και μίλησε με τον Δήμο για να μας παρέχει ένα μικρό μέρος να μείνουμε, όπως κι έγινε. Μία μέρα πριν αρχίσουν τα σχολεία, την αγκαλιάσαμε σφιχτά, την ευχαριστήσαμε και πήγαμε να βρούμε το νέο μας σπίτι. Εντέλει, ήταν μικρό και απεριποίητο, όμως για εμάς ήταν πολυτέλεια.

Τα αδέρφια μου κι εγώ αποφασίσαμε να ξεκινήσουμε στο Δημοτικό σχολείο. Ήμασταν πρόθυμοι να μάθουμε τη γλώσσα και να φτιάξουμε εμείς το μέλλον μας. Η πρώτη μέρα ήταν και η πιο δύσκολη: μας κοιτούσαν όλα τα παιδιά περίεργα και δεν μιλήσαμε με κανέναν. Είχα μάθει ελάχιστα ελληνικά οπότε δεν μπορούσα να πιάσω συζήτηση σε κανέναν, ούτε ήθελα να αισθανθώ πιο ανεπιθύμητος από ότι ήδη αισθανόμουν. Οι δάσκαλοι, αντίθετα, μας είχαν από κοντά ώστε να μας βοηθήσουν με τη γλώσσα. Χαίρονταν που έβλεπαν την μεγάλη πρόθεσή μας για μάθηση. Όμως η ευχαρίστηση που νιώθαμε ήταν ακόμα μεγαλύτερη! Οι συμμαθητές μου δεν μου μιλούσαν και με απέφευγαν, αυτό ήταν ίσως και το πιο στενάχωρο πράγμα που έχω βιώσει ποτέ στην Ελλάδα. Καμιά φορά τους άκουγα να με σχολιάζουν καθώς περνούσα από τους διαδρόμους του σχολείου και συχνά το καταφύγιό μου γι' αυτές τις ώρες ήταν το μπάνιο.

Όταν άρχισα να μαθαίνω καλύτερα τη γλώσσα, έλεγα μερικά αστεία και γελούσανε πολύ. Ύστερα κι εκείνοι με τη σειρά τους μου έλεγαν αστεία για να γελάσω κι εγώ. Ο Μανώλης, ένα από αυτά τα παιδιά, θέλησε να με πλησιάσει

περισσότερο. Τον ενδιέφερε να μάθει για τη χώρα μου και το πώς περνούσαμε εκεί τις μέρες μας. Αρχισα να τον εμπιστεύομαι περισσότερο, αφού και ο ίδιος με εμπιστευόταν για πολλά προσωπικά του θέματα. Και κάπως έτσι έκανα τον πρώτο καλύτερό μου φίλο!

Ύστερα από τρία χρόνια στην Ελλάδα, όλα είναι πολύ καλύτερα. Η κυβέρνηση, πια, μας έδωσε άδεια παραμονής, οπότε ήμαστε νόμιμοι. Εγώ με τον Μανώλη πηγαίνουμε βόλτες σε όλο το νησί και γνωρίζουμε καινούριο κόσμο. Επίσης, βάλαμε στόχο να περάσουμε σε κάποιο ΤΕΙ τουριστικών επαγγελμάτων της Αθήνας και να ανοίξουμε αργότερα ένα δικό μας ξενοδοχείο στη Μυτιλήνη. Τα καλοκαίρια δουλεύω και σε μία καφετέρια για να μπορώ να βγάλω τα δικά μου χρήματα χωρίς να επιβαρύνω την οικογένειά μου αν χρειαστώ κάτι.

Οφείλω να παραδεχτώ πως η Ελλάδα είναι πανέμορφη χώρα με μοναδικές θάλασσες και υπέροχους ανθρώπους. Όμως, όπου κι αν πάει κανείς, θα του λείπει η χώρα του. Έτσι και σε εμένα η Συρία θα έχει πάντα μία ξεχωριστή θέση στη καρδιά μου.